

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Provádění rekognice v přestupkových řízeních

V tomto článku se blíže podíváme na podmínky pro provádění rekognice v přestupkových řízeních. Předmětnou problematikou se zabýval na sklonku roku 2022 Nejvyšší správní soud, kdy Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2022, čj. 1 As 168/2022-30, byl dokonce publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 12/2022. Nejprve si krátce zrekapituluje skutkový základ sporu, který doputoval až Nejvyššímu správnímu soudu.

Jednalo se o situaci, kdy Magistrát města Jihlavy uznal žalobce vinným ze spáchání přestupků § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, který stanovuje: „Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích...jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.“, kdy jako účastník dopravní nehody nese-psal s druhým účastníkem společný záznam o nehodě. Policie

Přestupkové řízení upravuje v českém právním řádu primárně zákon č. [250/2016](#) Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů („zákon o odpovědnosti za přestupky“). V zákoně o odpovědnosti za přestupky však není zakotven institut rekognice. Provádění rekognice a její pravidla jsou upravena v zákoně č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů („trestní řád“). Policie následně provedla rekognice dle fotografií 4 různých osob, avšak způsob jejího provedení nebyl ze spisového materiálu zřejmý. Druhou rekognice následně provedl Magistrát města Jihlavy, kdy totožným svědkům nehody předložil 4 fotografie, přičemž 2 byly stejné jako v sadě, kterou použila policie při první rekognici, přičemž svědci určili jako řidiče žalobce. Krajský úřad kraje Vysočina, jakožto odvolací orgán, resp. žalovaný, rozhodnutí potvrdil, kdy mimo jiné uvedl, že „nelze pravidla pro rekognici v trestním řízení aplikovat totožně v řízení o přestupku.“

Proti rozhodnutí krajského úřadu podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.^[1] Krajský soud však v rozhodnutí uvedl, že provedení rekognice je obecně přípustné^[2], přičemž je nutné analogicky využít úpravu tohoto institutu z trestního řízení. Veškeré požadavky stanovené v trestním řádu je nutné splnit alespoň rámcově, nikoli však všechny (např. přítomnost soudce není možná z povahy věci a rekognici in natura pak nelze provést přednostně s ohledem na zásadu procesní ekonomie). Dle soudu policie pochybila při rozhodnutí provést rekognici tím, že se nejednalo o nedokladný úkon a rovněž policie před provedením rekognice nevyslechla svědky. Takové chybné provedení úkonu pak vylučovalo použít jeho výsledky ve správním řízení. Žalovaný napadl rozsudek kasační stížností, ve které mimo jiné namítal, že „krajský soud posoudil přípustnost rekognice na základě prosté analogie, aniž by zohlednil podmínky přestupkového řízení.“, kdy dle názoru žalovaného rekognici ve správním řízení nelze provádět se zcela analogickými podmínkami, jako je tomu v případě trestního řízení.

Nejvyšší správní soud odkázal na svoji ustálenou judikaturu, kde které platí ve správním trestání obdobné principy jako v případě soudního trestání. V přestupkovém řízení se analogicky aplikují normy trestního práva, pokud takový postup nepovede k újmě účastníka řízení ani k újmě na ochraně

hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem.[3] Z hmotněprávního hlediska je přestupek a trestný čin spojenými nádobami, neboť trestnost se řídí obdobnými principy. Rozdílná je mnohdy intenzita útoku či výše škody, vyznačují se tedy různou mírou společenské škodlivosti. Postavení obviněného by se tak nemělo v zásadě lišit v přestupkovém či trestním řízení.

Analogické využití institutu rekognice však neznámá, že si správní orgán může zvolit pouze určité prvky, ze kterých by pak byl schopen snáze usvědčit obviněného, naopak účelem je, aby bylo možné zjistit úplný stav věci, kdy je nutné i v případě správního trestání pracovat s důkazním standardem „nade vší rozumnou pochybnost“, což se odráží i v přísnějších nárocích na dodržení procesních postupů.

Lze tedy uzavřít, že ve správním trestání (řízení dle zákona o odpovědnosti za přestupky) je možné provést rekognici a v její výsledky v řízení využít při analogickém využití úpravy obsažené v § 104b trestního řádu, avšak je nutné alespoň rámcově dodržet pravidla pro rekognici stanovené v trestním řádu.

Mgr. Martin Ondroušek,
právník

[1] Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. 7. 2022, čj. 22 A 62/2021-32.

[2] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2015, č. j. 4 As 189/2014-44.

[3] Rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 27/2008-67, a ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, č. 1856/2009 Sb. NSS.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřevzaté povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)